

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

כתיבות
לפרשת שבוע

פרשת ויקהל פקודי

"ויקהל משה". לשם מה להקהיל את כולם? **קהלת משה באה לכפר על קהלת אהרן** שנקהלו עליו במעשה העגל. שם התפרקו נזמי הזהב לעשיית ע"ז, כאן נתנו זהב ונחושת לבניין משכן. ההתקהלות שבחטא העגל הביאה לידי פירוד, אחדות לשם קלקול, [כמו בפלגה, אחדות לשם פירוד "ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים" לצאת בקרדומות נגד הקב"ה]. **משה הקהילים לשם תיקון**. למדנו מדברי המהר"ל לפסוק: "ונהר יוצא מעדן ומשם ייפרד והיה לארבעה ראשים". אחר חטא אדה"ר בא הפירוד לעולם. קודם היתה שלימות ואמת צרופה, **עץ הדעת טוב ורע מעורבבים**, עתה התגנבו פניות הלב לפירודים של ע"ז. ואמנם ע"ז היא ריבוי אלוהויות בפירודים, כמו בעגל "אלה אלוהיך ישראל" אלה - לשון רבים, לא "ונשגב ה' לבדו", אלא "אלה [הרבים] אלוהיך ישראל". [הזכרנו "ונהר יוצא מעדן", פעמים שמתוך עדנה ומתוך נהנתנות יוצא הפירוד לארבעה ראשים, אפילו מי ששרוי בגן עדן ולא משתמר מפניות הלב, עלול לאבד עולמו].

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל...ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה". **מה עניין שבת לכאן?** ועוד, הרי לא חידש ולא הוסיף בעניין שבת שום פרט? ועוד, מה עניין הקהל לכאן, הרי מצוות הקהל בסוף דברים? אחר שנצטוו בפרשת תרומה ותצווה, עתה **באו פרשיות המעשה**. לפיכך הזהיר על: שהשבת **שלא תידחה מפני מעשה מלאכת המשכן**. ומצד שני, כל ענייניה **ואיסורי מלאכה של שבת, נלמדים ממלאכת המשכן ועבודתו**. ומה עניין ההקהל לכאן? פרשה זו **נאמרה למחרת יום הכיפורים** כעבור מאה ועשרים יום ממתן תורה. אחר שנאמר למשה **"סלחתי כדברייך"** הקהיל העם לבשרם על בניין המשכן.

הצורך בהקהל נחוץ היה **לחזק לב נשברים אחר הנפילה** הגדולה בע"ז. אם נתבונן נראה שהיה הכרח לנחם העם מפני הייאוש ולכרות עמהם ברית מחדש, כמו בהקהל. על כן, אחרי מעשה העגל באה פרשת המועדים. כביכול מה עניינה לכאן? הרי מקומה בפרשת אמור? אלא **שהשבת והמועדים המובאים כאן הם חידוש הברית**, שח"ו שבגלל העגל לא יתייאשו מן השבת והמועדות. ועוד השבת והמועדות הם אורות השנה, המשכן הוא אורו של עולם, לפיכך ניצטוו על שני העניינים בסמוך. ועוד, כיון שקורבנות הם להם לכפרה תמידית, **שמה יידחו מפני השבת?** תשובה: מפני שהמשכן הוא עולם בתוך עולם, המשכן הוא עולם מעולה ונבדל מעולם החומר החיצוני, לכן דיני מלאכה, הבערה ודומיהם, **החלים על העולם כולו** בשמירת שבת בכל מקום, **אינם חלים על המשכן** שהוא עולם נעלה בפ"ע. כביכול, אסור שעבודת המשכן תעצר אפילו בשבת, כעין הכוח המניע את העולם כולו. אם נפסק, אזי נפסקת חיותו הרוחנית של העולם. ואמנם כשחרב בית המקדש נסתלק אור עולם ונשאר לנו אור החמה בלבד.

מלאכת המשכן אינה דוחה שבת, עבודת הקודש דוחה שבת, **מפני שמשם ההארה לעולם**. אלא שהייקום יורד מדי פעם ממעלתו הבראשיתית. וכבר למדנו שהמשכן פועל במעשה ניסים, ההתגלות למשה היא **תמיד מאוהל מועד**. שעד עתה כל העולם הוכשר להתגלות, כולל סנה המדבר והר חורב. מעתה המשכן נעשה הנקודה ממנה חוט הקשר לשמים. ובאמת **המקדש נבנה על אבן השתיה**, מקום ממנו נצבר עפרו של אדם, מזבחו של יצחק ומקום סולם יעקב. לכן שם, במקום ההוא, בקדש **סמוך לארון הברית**, נשמרו מעשי ניסים. שם הונחה **צנצנת המן** כביום

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

כתיב לפרשת שבוע

ירידתו במדבר. שם לדורות נשמרה צלוחית שמן המשחה. שם עמד מקלו של אהרן עם פרחיו ושקדיו כביום הנס ממש. שם בגדי כהן גדול שהיו מכפרים. "אלה פקודי המשכן". אמרו חכמים: "באלה חטאו ובאלה תקנו", בעגל אמרו "אלה אלוהיך ישראל", ובמשכן נאמר "אלה פקודי המשכן משכן העדות". הפירוד מתוקן ע"י המשכן, בסיום הקמתו נאמר "ויהי המשכן אחד". ואכן כתוב שם "וירא משה כל המלאכה", מלאכת המשכן אין כתיב כאן, "כל המלאכה" הוא מעשה בראשית. לכן אמרו "יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ". מה שייך אותיות לבניית אוהל ויריעות? הכוונה - כיון שתכלית הבריאה להשכין שכינה בעולם, והתורה היא מערך אריגתו ותכנונו של עולם, [כדברי הרמב"ן בהקדמתו על אותיות התורה] יום הקמת המשכן היה כיום שנבראו בו שמים וארץ, עתה מובן שהקמתו נעשתה בכוונת נסתרות כבניין שמים וארץ המיוסדים על ניסים נסתרים וגלויים. [כי העולם=לשון העלמה, העלם]. עתה מובן הכתוב "אלה פקודי המשכן משכן העדות". המשכן מעיד על מעשה שמים וארץ, וישראל מעידים בראותם ענן חופף עליו בשעת הדיבור, ובראות ישראל ניסי עבודתו מחוץ לגדרי הטבע. הגאון מוילנא, באדרת אליהו מונה, מצאנו עניין הקמת המשכן חזרה התורה שבע פעמים בכלל ופרט, כדי ששכינה תרד שבעה רקיעים לעולם העשייה שלנו, למעננו שנהיה שכנים לקדושת שכינה.

למחנכים ולהורים: יש לחזק את הזהירות מפני סוג עבודה זרה היותר מסוכן מעבודה זרה של פסל ומסכה, והוא ההתקהלות להתארגנות לאחדות של הבלים. "ויקהלו על אהרן". שבטו של משה, שבט לוי לא הצטרפו למשחק, זכו להשראת שכינה, הם מתקהלים רק סביב לאוהל מועד, לא להתרחק ממקום שכינה. היום יש להזהיר מפני הצטרפות לארגונים שעל דגלם סמל האחדות ואין שם אלא פירוד, [פירוד לרשעים], הכל מוצג כיופי שבהומניזם, בטוב הכלל ובעולם של שוויון וחירות, כבוד האדם וחירותו!!! ואין שם אלא קהילה של קלוקל. ההתדרדרות לא באה פתאום. זו מתחילה מחיבור לכל מיני שוחרי אחדות. הפוליטיקה במידה ידועה בנויה על השקר הגדול של התקהלות לכינוסי אחדות. המרכסיזם והלניניזם הצטיירו ברצון האחדות והשיוויון, ולבסוף נמצא שאינם אלא ערש שלטונות טוטאלטריים של הרשע, וכל האידיאל הזה התנפץ לרסיסים. אפילו אחדות של אומות, ארגון האומות ואינו אלה פירודי אינטרסים ושנאה לישראל. סוג אחר של עבודה זרה הוא שאדם מאוחד רק עם עצמו עובד את עצמו. כל תכליתו היא האנוכי, האישי, האינטרסי על חשבון האחר, ובהתעלם מצוקתו של האחר. משם גם ע"ז של הגאווה. "בכל לבבכם ובכל נפשכם" כנגד המינות.

שבת שלום לצוות המורים המחנכים